

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně: **AGRO - Měřín, a. s.**, se sídlem Zarybník 516, Měřín, zastoupena JUDr. Milošem Jirmanem, advokátem se sídlem Nádražní 600/21, Žďár nad Sázavou, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 11. 2015, č. j. 3 A 143/2012 – 70,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně AGRO – Měřín, a. s. domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 11. 2015, č. j. 3 A 143/2012 - 70, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Městský soud vydal napadený rozsudek poté, co byl v této věci jeho předchozí rozsudek ze dne 4. 6. 2015, č. j. 3 A 143/2012 - 25, zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2015, č. j. 7 As 160/2015 - 32.

Městský soud v Praze (dále také „městský soud“) napadeným rozsudkem zamítl žalobu, kterou se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 10. 2012, č. j. 1268/560/12, 47139/ENV/12, sp. zn. OV 13/12, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí České inspekce životního prostředí (dále také „ČIŽP“) ze dne 10. 4. 2012, č. j. ČIŽP/47/OOV/SR01/1112974.009/12/BRO, jímž byla žalobkyni

uložena pokuta 50.000 Kč za správní delikt a povinnost uhradit náklady správního řízení. Správní delikt správní orgány shledaly v tom, že žalobkyně neučinila při zacházení se závadnými látkami (silážními šťávami) odpovídající opatření a nakládala s nimi ve středisku živočišné výroby v k.ú. Drnholec tak, že se dne 14. 9. 2011 na přilehlém poli nacházelo několik lagun ze silážních šťáv a byly zjištěny stopy po dalších vyschlých lagunách. Toto jednání bylo posouzeno jako porušení ust. § 39 odst. 4 písm. a) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“). Žalobkyni pak byla uložena pokuta podle ust. § 125g odst. 6 písm. c) a § 125g odst. 3 vodního zákona.

Městský soud dospěl k závěru, že zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění účinném do 1. 1. 2014 (dále jen „zákon o státní kontrole“) ani jiné použitelné předpisy veřejného práva neobsahují speciální ustanovení o tom, vůči které fyzické osobě je nutné učinit oznámení o zahájení kontroly tak, aby bylo zaručeno, že došlo do sféry kontrolované právnické osoby. Je proto třeba problematiku posuzovat podle úpravy práva soukromého [zákon č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013 [dále jen „OZ“], a zákon č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013 [dále jen „ObchZ“]]. Kontroloři nemají povinnost zjišťovat, zda osoba, která se představí jako osoba zmocněná jednat za podnikatele (žalobkyni), je v pracovněprávním vztahu k podnikateli, vedoucím provozovny, smluvním zástupcem apod. Pokud v dobré víře předpokládají, že jim představená osoba je skutečně zmocněná jednat za podnikatele, uplatní se ust. § 16 ObchZ. Je odpovědností podnikatele, aby zajistil, že se na pracovišti či v provozovně pohybují osoby, které jsou k tomu oprávněné, a aby měl povědomí o tom, které osoby se v provozovně představují jako osoby zmocněné za něj jednat. Ing. Ch. svým jednáním nezavdal příčinu, aby mohli kontroloři pochybovat o tom, zda se jedná o osobu oprávněnou jednat za podnikatele. Jeho přítomnost v době zahájení kontroly byla dostačující pro naplnění možnosti kontrolované osoby bránit svá práva v průběhu kontroly. Zákon o státní kontrole nestanoví, jak mají kontroloři zjistit skutečný stav, a ponechává to na jejich odborné úvaze. Pracovníci inspekce jsou nadáni určitou mírou diskrece, jak k posuzování skutkových otázek přistupovat, a jednají na základě svých odborných znalostí a dlouholetých zkušeností. Městský soud v této otázce odkázal na závěry předchozího zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu a následně vyhodnotil skutkový stav včetně nově provedených důkazů (výpovědi pracovníků ČIŽP). Dospěl při tom k závěru, že odborná kvalifikace kontrolních pracovníků (konkrétně studium Vysoké školy zemědělské v Brně završené doktorským studiem, včetně 6leté praxe ve Výzkumném ústavu výživy hospodářských zvířat, či studium VŠCHT, včetně postgraduálního studia týkající se technologie vody se zaměřením na zemědělství) a dlouholeté zkušenosti i s kontrolou silážních šťáv (6 či 25 let) jsou garancí toho, že byli schopni silážní šťávu ve spojení s danými konkrétními skutkovými okolnostmi identifikovat toliko na základě senzorických vlastností. Jejich výpověď v souladu se skutkovými okolnostmi dané věci vyvrátila vznesené pochybnosti. Jednoznačně popsali charakteristiku předmětných silážních šťáv (nezaměnitelnost zápachu a vzhledu silážních šťáv s jinými látkami zemědělské produkce, specifická v tom, že jsou cítit po kyselinách, zejména po kyselině mléčné, což lze zkoumat čichem). Popsali i nemožnost záměny mezi silážními šťávami a zápachem stojaté vody, která by byla v laguně delší dobu s tlejícími travinami, nebo kejdou. Identifikace silážních šťáv na základě umístění, vzhledu a zápachu ze strany odborných pracovníků ČIŽP byla natolik bezpečná, že nebylo nutné provádět

pokračování

laboratorní analýzu kontrolované látky. Nelze přisvědčit ani námitce, že pracovníci ČIŽP mohli zaměnit látku s povrchovou vodou vytékající ze zemědělského areálu. Odborný názor kontrolorů nemohla vyvrátit žalobkyně předloženým rozbořem vzorků, který byl proveden společností ENVIREX. Tímto rozbořem se správní orgány zabývaly a na jejich úvahy městský soud odkázal. K odebrání vzorků došlo až po skončení místního šetření a nebyl při něm přítomen nikdo z kontrolorů, což jsou okolnosti, které výrazně mohou ovlivnit výsledek rozboru. Nelze vyloučit, že došlo ke změně skutkového stavu. Je proto nerozhodná námitka, že společnost ENVIREX má akreditaci pro stanovení kyseliny mléčné, octové, máselné či propionové. Shodně tuto otázku posoudil i Nejvyšší správní soud v předchozím zrušujícím rozsudku. Námitka, že byl kontrole přítomen i zástupce městyse Drnholec, nemůže vyvrátit odborný závěr inspektorů. Neznamena to ale, že by byl skutkový stav zjištěn neobjektivně. Kontroloři zjistili skutkový stav věci dostatečně a spolehlivě. Městský soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podala žalobkyně jako stěžovatelka (dále jen „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů dle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Stěžovatelka namítla, že se městský soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, když přistoupil pouze k výsledku svědků – kontrolních pracovníků ČIŽP. Přes výsledek těchto svědků zde existovaly důvodné pochybnosti o tom, zda v posuzovaném případě bylo možné silážní šťávu identifikovat toliko na základě senzorických vlastností, a tudíž měl městský soud přistoupit k odbornému vyjádření či znaleckému posudku. Ze správního spisu vyplývá, že v rámci provedené kontroly objevili kontroloři lagunou o rozměrech 12 x 6 m. Dle konzistence a zápachu se jednalo o silážní šťávy bez jakékoliv bližší specifikace, o jaký zápach či konzistenci se jednalo. Vyslechnutý svědek potvrdil, že kontrola výše uvedené laguny probíhala tak, že se k ní sklonili, přičichli k látce v laguně a zkoumali ji pohledem. Dle výsledku svědka Dr. Ing. O. od jiných látek silážní šťávy odlišuje zápach po kyselině mléčné a nízké pH, přičemž hodnocení pH se dělá v laboratoři, to inspekce normálně nedělá. V jakých případech je inspekce povinna hodnocení pH v laboratoři provádět, vysvětleno nebylo. Dle svědka se pH stanoví buď metrem, nebo orientačně lakmusovými papírky. Ke zjištění těmito postupy však kontroloři nepřistoupili a ani nevysvětlili, proč tak neučinili, když se nepochybně jedná o jednoduchou a nenákladnou metodiku. S ohledem na skutečnost, že ze správního spisu nevyplývá jaký zápach a konzistenci vykazovala tekutina obsažená ve zkoumaných lagunách, nelze tento nedostatek zhojit výsledkem svědků, kteří sice popisují jaký typický zápach či konzistenci silážní šťávy vykazují, ovšem stěží mohou s ohledem na odstup času objektivně specifikovat složení tekutiny zkoumané v rámci předmětného místního šetření, a to zvláště za situace, kdy jeden ze svědků – kontrolorů ČIŽP si ani projednávanou kontrolu nepamatuje a nemůže se k ní blíže vyjádřit. Pokud by svědci absenci dostatečného zjištění v rámci místního šetření připustili, současně by tím přiznali své pochybení v rámci kontrolní činnosti. Za této situace nemohl městský soud učinit závěr o tom, že v daném případě identifikace závadné látky skutečně proběhla dostatečným způsobem. Nebyly vyvráceny pochybnosti, zda se jednalo o silážní šťávy, a tudíž měl městský soud přistoupit k odbornému vyjádření či znaleckému posudku. Napadený rozsudek je nesprávný, když dospěl k závěru, že kontroloři dostatečně a spolehlivě zjistili skutkový stav. Inspektoři porušili ust. § 12 odst. 1 zákona o státní kontrole, neboť při provádění kontrole nezjistili skutečný stav věci a svá zjištění neprokázali dostatečnými doklady, když byla porížena

pouze barevná fotodokumentace. Stěžovatelka proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek městského soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření odkázal na předchozí vyjádření ke kasační stížnosti a žalobou napadené rozhodnutí a ztotožnil se s odůvodněním napadeného rozsudku. Únik silážních šťáv při šetření ČIŽP potvrdili její pracovníci, kteří pořídili také barevnou fotodokumentaci. Tuto skutečnost nevyvracel ani inspektorům představený zástupce vedoucího provozu. Závěry šetření nemohou zvrátit ani výsledky rozboru vzorků provedeného laboratoří ENVIREX spol. s r.o. Tyto výsledky jsou nevěrohodné. Inspektoři ČIŽP identifikovali silážní šťávy vzhledem k jejich nezaměnitelné charakteristice a kyselému zápachu. Nebylo třeba ani přistoupit k odběru vzorků. Inspektoři neměli pochybnost, že Ing. Ch. je pracovníkem stěžovatelky. ČIŽP svá zjištění řádně projednala se statutárním zástupcem stěžovatelky. Sankcionovaný správní delikt byl též dostatečně specifikován. ČIŽP prokázala nakládání se závadnými látkami v rozporu se zákonem a zjistila i náležitě stav věci. Inspektoři ČIŽP mají dlouholetou praxi z kontrol v zemědělských zařízeních, a charakteristiku silážních šťáv podle zápachu a vzhledu proto bez pochyb poznali. Svou odbornou zdatnost prokázali při výsledku před městským soudem. Žalovaný zrekapituloval jejich svědecké výpovědi a poukázal na vzdělání obou inspektorů. Co se týče požadavku na ustanovení znalce, odkázal žalovaný na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 1. 2012, č. j. 1 As 125/2011 - 163, a navrhl, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek městského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není opodstatněná.

Jelikož se jedná o opakovanou kasační stížnost v dané věci, vážil Nejvyšší správní soud také její přípustnost z hlediska ust. § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Protože stěžovatelka v kasační stížnosti namítá právě nerespektování závazného právního názoru, je její kasační stížnost přípustná.

Konkrétně stěžovatelka spatřuje nerespektování závazného právního názoru v tom, že městský soud neprovedl dokazování odborným vyjádřením či znaleckým posudkem, neboť skutkový stav nebyl zjištěn dostatečně.

V předcházejícím rozsudku (ze dne 13. 8. 2015, č. j. 7 As 160/2015 - 32) Nejvyšší správní soud dospěl v otázce dostatečnosti zjištěného skutkového stavu k následujícím závěrům: *„Jestliže stěžovatelka namítala, že nelze pouhým pozorováním ze strany kontrolních pracovníků dostatečně zjistit skutkový stav, měl se městský soud zabývat tím, zda tomu v daném konkrétním případě je či nikoliv. Městský soud pouze obecně uzavřel, že není nutné vždy odebrat vzorky závadné látky. Nezabýval se však tím, zda konkrétně v případě silážních šťáv je identifikace látky na základě umístění, vzhledu a zápachu ze strany odborného pracovníka ČIŽP skutečně natolik bezpečná, že nebylo nutné provádět laboratorní analýzu této látky.*

pokračování

Městský soud toliko „uvěřil“ pracovníkům ČIŽP, aniž by uvedl proč. Závěr o tom, že v posuzované věci byly v lagunách v blízkosti areálu stěžovatelky zjištěny silážní šťávy, se opírá pouze o čichové a zrakové vjemy pracovníků ČIŽP a jejich odborné hodnocení těchto vjemů. Nejvyšší správní soud předně v obecné rovině poznamenává, že takový postup nelze bez dalšího považovat za nedostatečný. Je totiž nutno souhlasit s městským soudem, že zákon o státní kontrole ani jiný předpis nestanoví, jaké konkrétní důkazní prostředky mají správní orgány opatřit za účelem zjištění skutečného stavu věci. Ust. § 12 odst. 1 zákona o státní kontrole kontrolními pracovníky pouze ukládá právě obecně povinnost zjistit při kontrole skutečný stav věci. Kontrolní pracovníci, jakož i obecně správní orgány, jsou nadáni určitou mírou správního uvážení v otázce volby prostředků, jakými dosáhnou zjištění skutečného stavu věci. Musí při tom pochopitelně respektovat další zákonná ustanovení, zejména postupovat v souladu se zákonem či respektovat zásadu ekonomie řízení (viz např. ust. § 2 až 8 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „správní řád“). ČIŽP tedy nemohla pochybit tím, že neodebrala vzorky předmětné látky, zjistila-li skutkový stav dostatečně jiným způsobem. Za takový způsob lze přitom považovat i hodnocení předmětné látky pracovníkem ČIŽP, který k tomu má odborné předpoklady, na základě jeho vjemů, jestliže je takovéto hodnocení spolehlivé. Nemá-li správní orgán o identifikaci látky pochybnosti, je plně na místě zvolit tento hospodárnější postup, než je laboratorní analýza odebraných vzorků (viz ust. § 6 odst. 2 správního řádu). Jelikož ČIŽP je odborným orgánem, nemusí nutně vyžadovat k posouzení odborných otázek odborná vyjádření či znalecké posudky. Její pracovníci se proto mohou opřít o svou odbornou kvalifikaci a zkušenosti v oboru. Správní soud nicméně nemůže při přezkumu rozhodnutí ČIŽP odkazovat na odbornost jejích pracovníků s tím, že by snad tato odbornost zaručovala správnost skutkových zjištění. V případě, že jsou tato zjištění zpochybněna, je správní soud povinen pochybnosti odstranit. Nutně musí učinit závěr o tom, zda je zápach silážních šťáv ve spojení s jejím vzhledem (a potažmo dalšími konkrétními skutkovými okolnostmi dané věci) natolik charakteristický, že ji nemohli kvalifikovaní pracovníci ČIŽP zaměnit s jinou látkou – především s povrchovou vodou vytékající ze zemědělského areálu (jak tvrdil stěžovatele) či s kejdou (jak se původně domníval oznamovatel). Právě i domněnka oznamovatele správního deliktu, že se může jednat o kejdu, může naznačovat, že identifikace předmětné látky nemusela být zcela jednoznačná – přinejmenším pro laika. V řízení před městským soudem ovšem bylo možné takové pochybnosti vyvrátit zejména výsledkem kontrolních pracovníků, kteří prováděli šetření na místě. Ti totiž mohou podrobněji popsat zápach (popř. i vzhled) silážních šťáv, který je podle nich dostatečně charakteristický. Stejně tak mohou přiblížit, jak se zápach či další charakteristické vlastnosti silážních šťáv liší od kejdy, povrchové vody vytékající ze zemědělského areálu, nebo jiných látek, které by se na daném místě reálně mohly nacházet. Kromě toho by mohli vyvrátit jakékoliv pochybnosti o tom, že byli schopni především pomocí zraku a čichu danou látku identifikovat. Zejména by se totiž mohli blíže vyjádřit ke své kvalifikaci v daném oboru a zkušenostem se silážními šťávami. V případě, že by výsledek kontrolních pracovníků, nevedl k jednoznačnému závěru, zda byl skutkový stav zjištěn dostatečně, mohl by si městský soud také vyžádat odborné vyjádření (popř. i znalecký posudek) k otázce, zda je zápach a vzhled silážních šťáv skutečně natolik charakteristický, jak ČIŽP a žalovaný uvádějí.“

Na základě těchto závěrů pak Nejvyšší správní soud shrnul závazný právní názor následovně: „V tomto řízení bude na městském soudu, aby se vypořádal se všemi žalobními námitkami a aby se podrobněji zabýval otázkou, zda byl správními orgány zjištěn skutečný stav dostatečně. Za tím účelem bude na místě vyslechnout kontrolní pracovníky ČIŽP, kteří

prováděli místní šetření. V rámci výsledku by měli tyto pracovníci podrobněji popsat zápach a vzhled silážní šťávy a vyjádřit se k jejím charakteristickým vlastnostem, pro které by ji nemohli zaměnit s jinými látkami. Dále by měli přiblížit svou odbornou kvalifikaci a zkušenosti se silážními šťávami, aby mohl městský soud posoudit, zda v daném případě identifikace závadné látky skutečně proběhla dostatečným způsobem. Pokud by i poté existovaly důvodné pochybnosti o tom, zda lze silážní šťávu identifikovat toliko na základě senzorických vlastností (resp. ve spojení s danými konkrétními skutkovými okolnostmi), musel by si městský soud vyžádat odborné vyjádření či znalecký posudek k této otázce.“

Předně je tedy nutno zdůraznit, že Nejvyšší správní soud nezavázal bezpodmínečně městský soud k tomu, aby si vyžádal odborné vyjádření či znalecký posudek. Naopak vyslovil, že pochybnosti o dostatečnosti zjištěného skutkového stavu lze odstranit výsledkem kontrolních pracovníků ČIŽP.

Nejvyšší správní soud se přitom nyní neztotožňuje se stěžovatelkou v tom, že by přes provedení tohoto výsledku nadále přetrvávaly pochybnosti o tom, zda jsou kontrolní pracovníci ČIŽP schopni bezpečně poznat silážní šťávy toliko na základě jejich senzorických vlastností ve spojení s konkrétními skutkovými okolnostmi.

Pochybnosti stěžovatelky byly výsledkem inspektorů ČIŽP zcela rozptýleny. Svědci věrohodně a podrobně popsali senzorické vlastnosti silážních šťáv a objasnili také, proč by je nemohli zaměnit s jinými látkami, které by se v daných lagunách mohly reálně (s ohledem na skutkové okolnosti daného případu) vyskytovat. Nejvyšší správní soud na základě jejich výpovědí nemá žádné pochybnosti o tom, že mohli na daném místě bezpečně rozpoznat silážní šťávy, aniž by hrozilo jakékoliv nebezpečí záměny za jinou látku. Odborné vyjádření či znalecký posudek za daného stavu nebyly na místě. Ani stěžovatelka totiž nepředložila žádná konkrétní fakta, která by kolidovala s vyjádřením svědků (ve spojení s dalšími skutkovými zjištěními zachycenými protokolem o kontrolním zjištění a fotografiemi) a zpochybňovala tak možnost jednoznačné identifikace silážních šťáv bez nutnosti jejich laboratorního rozboru. Stěžovatelka toliko v obecné rovině konstatuje, že taková identifikace není dostatečná. Neuvádí, s čím by mohly být silážní šťávy zaměněny a proč, tj. která jiná látka (jež by se na daném místě mohla reálně vyskytovat) by mohla mít srovnatelné senzorické vlastnosti. To, že by inspektoři mohli silážní šťávy zaměnit s povrchovou vodou (jak původně stěžovatelka tvrdila) či například kejdou, bylo spolehlivě vyvráceno jejich svědeckými výpověďmi, v nichž popsali rozdíly v senzorických vlastnostech těchto látek. Stěžovatelka neuvedla nic, co by tyto výpovědi zpochybňovalo. Skutečnost, že svědci byli v dané věci úředními osobami, a není tudíž v jejich osobním zájmu přiznat vlastní pochybení, sama o sobě nezakládá nevěrohodnost jejich výpovědi. A jak uvedl Nejvyšší správní soud v předchozím zrušujícím rozsudku, ani výsledky laboratorního rozboru provedeného společností ENVIREX spol. s r. o. nezpochybňují kontrolní zjištění, neboť jsou nevěrohodné (v podrobnostech viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2015, č. j. 7 As 160/2015 - 32).

Jelikož v řízení před městským soudem bylo prokázáno, že odborní pracovníci ČIŽP jsou schopni s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti zcela bezpečně rozpoznat silážní šťávy podle jejich senzorických vlastností, bylo by nadbytečné (a v rozporu se

pokračování

zásadou procesní ekonomie) tuto skutečnost dále prokazovat odborným vyjádřením či znaleckým posudkem.

Je vhodné dodat, že svědeckými výpověďmi (ani případným odborným vyjádřením či znaleckým posudkem), které požadoval provést Nejvyšší správní soud v předchozím zrušujícím rozsudku, nemělo být prokazováno, jaká látka v předmětných lagunách v době provedení kontroly byla. Předmětem dokazování mělo být pouze to, zda jsou obecně odborní pracovníci ČIŽP schopni identifikovat určitou látku jako silážní šťávu, aniž by museli nechat provést její laboratorní rozbor. Jinými slovy mělo být dokazováno, zda lze skutkové zjištění o nálezů silážní šťávy na základě čichových a zrakových vjemů těchto pracovníků považovat za dostatečné. Městský soud tedy správně zaměřil dokazování na zjištění této skutečnosti a nikoliv na identifikaci předmětné látky, jak se dožaduje stěžovatelka.

Byly-li rozptýleny pochybnosti stěžovatelky o možnosti identifikace silážních šťáv odbornými pracovníky ČIŽP bez jejich laboratorního rozboru, je nutno skutkový stav (zachycený v protokolu o kontrolním zjištění a v připojené fotodokumentaci) považovat za zcela dostatečně a bezpečně zjištěný. Jeho další potvrzování laboratorním rozbohem posuzované látky či orientačním měřením jejího pH by proto bylo nadbytečné. Lze zopakovat to, co bylo vyřčeno v předchozím zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu: *„ČIŽP tedy nemohla pochybit tím, že neodebrala vzorky předmětné látky, zjistila-li skutkový stav dostatečně jiným způsobem. Za takový způsob lze přitom považovat i hodnocení předmětné látky pracovníkem ČIŽP, který k tomu má odborné předpoklady, na základě jeho vjemů, jestliže je takovéto hodnocení spolehlivé. Nemá-li správní orgán o identifikaci látky pochybnosti, je plně na místě zvolit tento hospodárnější postup, než je laboratorní analýza odebraných vzorků (viz ust. § 6 odst. 2 správního řádu). Jelikož ČIŽP je odborným orgánem, nemusí nutně vyžadovat k posouzení odborných otázek odborná vyjádření či znalecké posudky. Její pracovníci se proto mohou opřít o svou odbornou kvalifikaci a zkušenosti v oboru.“* Jelikož svědeckými výpověďmi bylo prokázáno, že identifikace silážních šťáv toliko na základě vjemů odborných pracovníků ČIŽP byla spolehlivá, nebylo nutno přistupovat k odběru vzorků a jejich dalšímu zkoumání. Povinnost správního orgánu zjišťovat stav věci neznamena nutnost absolutně a vyčerpávajícím způsobem prošetřit skutkový stav dle zásady absolutní materiální pravdy, ale pouze zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Bezvýhradné a neustálé ověřování skutkového stavu je ve střetu se zásadou procesní ekonomie (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 6 Ads 161/2009 - 58).

K námitce nezdůvodnění neprovedení kontroly pH zkoumané látky Nejvyšší správní soud vedle toho, že by tato kontrola byla nadbytečná, poznamenává, že stěžovatelka potřebu jejího provedení ve správním řízení nezmiňovala (nebyl tedy ani dán důvod takovou nevyslovenou potřebu vyvracet) a v soudním řízení uvedenou námitku vznesla opožděně (po lhůtě stanovené v ust. § 71 odst. 2 větě třetí s. ř. s.).

Nedůvodnou je také námitka, že ze správního spisu nevyplývá, jaký zápach a konzistenci vykazovala tekutina v lagunách. Podle názoru Nejvyššího správního soudu plně postačovalo, že byla posuzovaná látka v protokolu o kontrolním zjištění identifikována jako silážní šťáva *„dle charakteristické konzistence a zápachu“*. Jakkoliv by

bylo pro laika nezbytné přiblížení této charakteristické konzistence a zápachu, neznamená to, že je takový popis nedostatečný. Jak totiž vyplynulo ze svědeckých výpovědí, každá osoba, která má praxi se silážními šťávami (ať již odborný pracovník ČIŽP či například pracovník stěžovatelky), si je vědoma toho, co je onou charakteristickou konzistencí a zápachem silážních šťáv myšleno. Uvedený popis lze tedy označit za „odborný“ (tj. pro laika vyžadující přiblížení odborníkem), nikoliv však neurčitý. Ostatně není zřejmé, jak by měli podle stěžovatelky kontroloři zápach v protokolu popsat, když například i v případě popisu slovy „zápach po kyselině mléčné“, by stěžovatelka opět mohla namítat, že z protokolu není zřejmé, jak zapáchá kyselina mléčná.

S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1, věta první s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatelka ve věci úspěch neměla, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému pak podle obsahu spisu žádné náklady v řízení o kasační stížnosti před soudem nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. února 2016

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu